

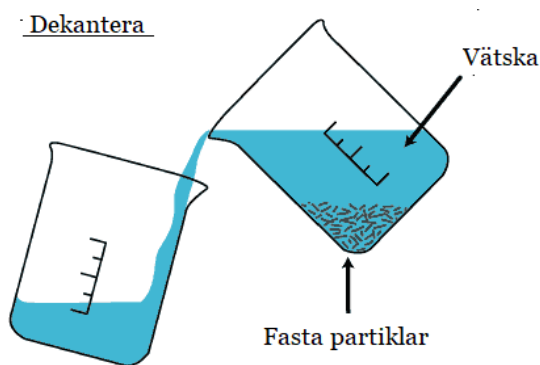
Att separera blandningar

Att separera blandningar innebär att de delas upp i sina ursprungliga delar. Här nedan presenteras några vanliga separationsmetoder.

Filtrera – används för att skilja ett fast ämne från en vätska. Vanligt är att filterpapper används där de fasta partiklarna fastnar medan vätskan åker igenom. Ett exempel på filtrering är när man brygger kaffe och använder ett kaffefilter.

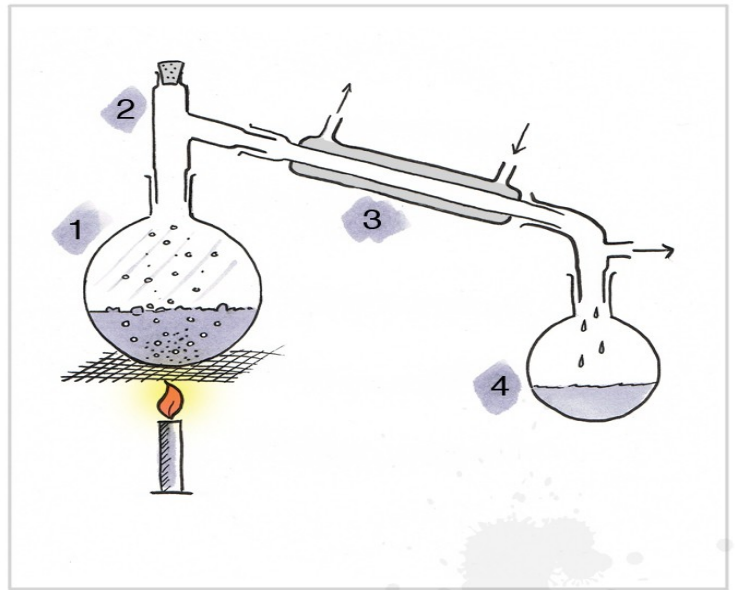

Sedimentera – Att låta fasta partiklar i en vätska sjunka till botten till exempel i en uppslamning kallas att sedimentera lösningen. Sedan hålls vattnet av. Att hålla av en vätska på detta sätt kallas för att dekantera.

Indunstning – Denna metod används för att separera ett fast ämne som är löst i en vätska. Vätskan tas inte till vara på. Vattnet dunstar bort och kvar blir ämnet som var löst i vattnet.

Destillera – Detta används för att skilja ett löst ämne från en vätska. Till exempel när man vill få bort salt från saltvatten och på så sätt tar vara på vattnet (viktigt i länder med vattenbrist).

Vattnet kokas så att det förångas (1). Vattenångan stiger (2) och samlas upp med hjälp av ett rör (3) till ett annat kärl (4). Saltet blir kvar i det ursprungliga kärlet.

Centrifugera – Olika stora (alternativ tunga molekyler) skiljs från varandra genom att lösningen roteras i en centrifug, likt en karusell. Tunga och lätta molekyler påverkas olika mycket av snurrandet och därför skiljs de åt.

Begrepp och svåra ord:

Separera, filtrera, sedimentera, dekantera, indunsta, destillera, centrifugera

Att separera blandningar

Begrepp:	Förklaring:
Separera	
Filtera	
Sedimentera	
Dekantera	
Indunsta	
Destillera	
Centrifugera	

Rätt	Fel	1. Att dela upp blandningar. Vilket eller vilka alternativ är korrekta?
		Att separera blandningar innebär att de delas upp i sina ursprungliga delar.
		Att hälla av en vätska, där fasta partiklar sjunkit till botten, kallas att dekantera.
		Alla separationsmetoder används lika mycket inom kemin.
		Indunsta och destillera är samma sak.
		Vid filtrering skiljer man på ett fast ämne och en vätska.

Rätt	Fel	2. Att dela upp blandningar. Vilket eller vilka alternativ är korrekta?
		Centrifugering fungerar bäst på gaser.
		Indunstning har samma effekt som destillation men vattnet tas inte till vara på.
		Filtrering används för att skilja två vätskor från varandra.
		När man sedimenterar låts fasta partiklar i en vätska sakta sjunka till botten.
		För att destillera effektivt måste du använda en värmekälla, t.ex. en brännare.